

Studiul EY Entrepreneurship Barometer: 71% dintre companiile din România adoptă Inteligența Artificială, dar 75% se tem de riscurile economice

- **90% dintre antreprenorii români spun că sunt foarte preocupați de instabilitatea geopolitică și 83% de presiunile inflaționiste**
- **Pentru 42% dintre organizațiile românești, costurile cu forța de muncă și oferirea unor compensații competitive rămân provocări majore**
- **Un procent semnificativ de 60% dintre organizațiile românești nu sunt dispuse să vândă părți din companiile lor în următorul an și doar 20% dintre afacerile de familie românești au un plan de succesiune**

România se află într-un moment crucial pentru antreprenoriat, cu oportunități semnificative pentru inovație și dezvoltare, dar și cu provocări majore care trebuie gestionate dintr-o perspectivă strategică, conform studiului [EY Entrepreneurship Barometer](#).

Bogdan Ion, Country Managing Partner, EY România și Chief Operating Officer pentru EY Europa Centrală și de Sud-Est și Regiunea Asiei Centrale: „În contextul actual, marcat de instabilitate geopolitică și inflație în creștere, este esențial ca afacerile din România să se adapteze rapid. Studiul nostru arată că 90% dintre companii sunt îngrijorate de riscurile geopolitice, iar 83% se confruntă cu efectele inflației. Aceste date subliniază necesitatea unor strategii

clare de gestionare a riscurilor. De asemenea, reglementările locale sunt percepute ca fiind complicate și consumatoare de resurse – cu 33% dintre companii considerându-le un obstacol major în dezvoltare, ceea ce face esențială simplificarea acestora. Colaborarea cu factorii de decizie pentru a reduce birocrația și a încuraja inovația va ajuta companiile să se dezvolte sustenabil, chiar și în fața acestor provocări”.

Inovația este o prioritate majoră pentru companiile din România și aproximativ 60% investesc în inovarea proceselor și marketing strategic, peste omologii lor din Europa Centrală, de Est și de Sud-Est (CESA), unde doar 46% se concentrează pe inovația de proces și 38% pe inovația strategică și de marketing. Acest lucru reflectă un mediu antreprenorial românesc activ și dinamic, în care utilizarea inteligenței artificiale (IA) este semnificativă, 71% dintre firme raportând un nivel de utilizare a acestor tehnologii în creștere în ultimele 12 luni, comparativ cu 61% dintre antreprenorii din CESA. În plus, 67% își îmbunătățesc site-urile web, iar 63% implementează sisteme CRM, ceea ce evidențiază tranziția către digitalizare și automatizare.

Investițiile în automatizarea proceselor sunt planificate de 58% dintre companii, iar 71% se concentrează pe actualizarea sistemelor IT. Cu toate acestea, antreprenorii sunt precauți, 75% percepend riscurile economice și incertitudinile de pe piață ca obstacole semnificative pentru planurile lor de investiții.

Pe piața muncii, perspectivele sunt optimiste și 46% dintre companii prognozează angajări pe termen lung. Cu toate acestea, 69% se confruntă cu dificultăți în găsirea candidaților calificați. Gestionarea costurilor cu forța de muncă și asigurarea unor compensații competitive sunt provocări majore, subliniind importanța unei culturi organizaționale propice pentru retenția angajaților.

Instabilitatea geopolitică și inflația sunt principalele

preocupări pentru antreprenorii români, 90% dintre aceștia exprimând îngrijorări legate de instabilitatea geopolitică și 83% față de inflație, ceea ce subliniază necesitatea unor strategii solide de gestionare a riscurilor și control al costurilor pentru a menține stabilitatea financiară și profitabilitatea într-un mediu economic din ce în ce mai provocator.

Cu 77% dintre companii îngrijorate de creșterea costurilor cu forța de muncă, strategiile eficiente de gestionare a personalului devin esențiale pentru atragerea și menținerea talentelor. În plus, organizațiile trebuie să își optimizeze operațiunile și să exploreze măsuri de eficiență energetică pentru a atenua cheltuielile în creștere și a îmbunătăți performanța financiară generală.

60% dintre antreprenorii români respondenți nu intenționează să vândă părți din companiile lor în următoarele 12 luni, indicând o concentrare pe creșterea internă și stabilitate. Cu toate acestea, 48% dintre antreprenori intenționează să iasă din structura de proprietate a companiei în termen de 1-4 ani, demonstrând o tendință activă în planificarea succesiunii. Aceasta sugerează o conștientizare a importanței planificării pe termen lung și a continuității afacerii.

Companiile românești investesc din ce în ce mai mult în inteligența artificială, 23% dintre companii alocând până la 25.000 de USD pentru implementarea acestor tehnologii, iar 73% se așteaptă la îmbunătățiri semnificative în eficiența operațională. Cu toate acestea, 37% dintre firme se confruntă cu provocări în formarea angajaților pentru utilizarea acestor instrumente tehnologice, subliniind necesitatea unor programe de formare adecvate.

Ecosistemul antreprenorial din România este adesea perceput ca nefavorabil, 63% dintre antreprenori considerând condițiile actuale inadecvate. Accesul la finanțare este văzut ca o barieră majoră în dezvoltarea afacerilor (35%), iar

reglementările complexe sunt percepute ca o povară, 25% considerându-le consumatoare de resurse și 33% ca fiind restrictive, afectând inovația și creșterea.

În sectorul afacerilor de familie, doar 20% au un plan de succesiune formal, evidențiind o nevoie critică de planificare strategică. În plus, gestionarea conflictelor familiale afectează 32% dintre aceste afaceri.

Din punct de vedere economic, România încurajează antreprenoriatul prin diverse subvenții și programe de sprijin, în ciuda unei clasificări moderate în ceea ce privește ușurința de a dezvolta afaceri. Cotele nete de investiții străine în PIB rămân scăzute, în timp ce numărul estimat de start-up-uri active din țară este de aproximativ 11.000.

Comaniile din România trebuie să dezvolte strategii proactive de succesiune pentru a asigura continuitatea și adaptabilitatea în fața schimbărilor. În plus, simplificarea proceselor este necesară pentru a sprijini inovația, având în vedere lipsa unor reglementări clare și provocările legate de confidențialitatea datelor. Totodată, crearea unui mediu de lucru pozitiv și investiția în formarea angajaților pentru utilizarea tehnologiilor emergente sunt vitale pentru viitorul companiilor. Această abordare holistică va contribui la creșterea competitivității și la dezvoltarea sustenabilă a organizațiilor.